

Miljøverndepartement

Høringsuttalelse til NOU 2013:10 Naturens goder – om verdier av økosystemtjenester.

Det er svært gledelig at vi har fått en ekspertutredning om verdien av økosystemtjenester og naturmangfold.

Utredningen gir i hovedsak en god oppsummering, men viser samtidig at dette utredningsformatet ikke gir plass nok til en tilstrekkelig beskrivelse av status og utviklingstendenser for norsk naturmangfold og økosystemtjenester. Ett eksempel er manglende beskrivelser av hvordan en viktig drivkraft som husdyrbeite påvirker fjelløkosystemet. Det vil også være nødvendig å øke detaljeringsnivå (ulike drivkrefter, naturtyper) i slike oversikter for å gjøre dokumentet operasjonaliserbart for forvaltning og forskning.

NTNU Vitenskapsmuseet sin kompetanse er i hovedsak knyttet til natur- og kulturhistorie. De fleste av våre kommentarer er derfor knyttet til utvalgets anbefalinger i kap. 5: «Status og utviklingstrekk for norske økosystemtjenester». Fra den lange listen av anbefalinger vil vi trekke frem to punkter vi mener er spesielt viktige å følge opp:

1. «Større norske studier av økosystemer, økosystemtjenester, og betydningen av disse, etter modell av den britiske økosystemstudien (UK, NEA) bør gjennomføres».

Erfaringene fra den britiske undersøkelsen har vært veldig gode, og følges nå opp med arbeid for økonomisk verdsetting samt generell implementering av kunnskap i forvaltningsapparatet. Vi mangler i dag en slik sammenstilling av kunnskap for norske økosystemer. Samtidig er dette en utmerket anledning for å engasjere eksperter innenfor hvert enkelt økosystem til en type evalueringsarbeid som vil være viktig basiskunnskap for IPBES. Ikke minst vil det være viktig for å involvere forskere innenfor samfunnsfag og humaniora inkludert arkeologi og kulturhistorie som kan bidra med sentral kunnskap om f.eks. sosiale og kulturell tjenester, betydningen av alle tjenester for menneskelig velferd, effekten av ulike indirekte og direkte drivere.

En norsk økosystemevaluering bør også ligge til grunn for de overvåkingsanbefalinger som listes i kap. 4. Det er ikke å forvente at en ekspertutredning vil ha det detaljeringsnivå på naturtypenivå (kap. 4) som er nødvendig for å foreslå ny naturovervåking i Norge. Det er i kap. 4 f.eks. ikke nevnt initiativet om overvåking av verneområder i Norge som nå er til behandling i Miljødirektoratet.

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon
7491 Trondheim	E-post: post@vm.ntnu.no	Erling Skakkets gate 47 Trondheim	+ 47 73 59 21 45
Årets museum i Norge 2010 http://www.ntnu.no/vitenskapsmuseet			Telefaks + 47 73 59 22 49
			Tlf: + 47

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandlende enhet ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.

2. «Det er behov for å bygge opp kapasitet og utvikle institusjoner som er rustet til å utvide forståelsen av samspillet mellom mennesker, natur og samfunn, og grunnleggende kunnskap om sammenhengen mellom biologisk mangfold, økosystemfunksjoner og viktige økosystemtjenester. For å oppnå dette bør det etableres et tverrfaglig forskningsmiljø der temaene nevnt over inngår sammen med økonomi og samfunnsfag.»

Miljøutfordringene knyttet til bærekraftig forvaltning av biomangfold og økosystemtjenester er sammensatte og krever bidrag fra ulike fagområder. Det er derfor viktig å bygge gode tverrvitenskapelige miljø med kompetanse på samspill mellom kultur og natur med sikte på å fremskaffe kunnskap som kan bidra til å redusere tap av biomangfold og økosystemtjenester og å styrke det internasjonale samarbeidet på dette området. Eksempler på slike miljø i Norge i dag er CICERO som rommer et bredt spekter av fagkompetanse på klimaområdet, og som bidrar til å styrke kontakten mellom forskning og forvaltning.

En oppfølging av disse to hovedpunktene vil sikre at mange av de andre anbefalingene gitt i kap. 5 følges opp.

Med hilsen

Torkild Bakken
seksjonsleder

Gunnar Austrheim
Prof. NTNU Vitenskapsmuseet
Seksjon for naturhistorie